

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2023-03-16

Ärendenummer
NV-11050-22

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Långsiktig reglering av forskningsdatabaser (U2022/04089)

Sammanfattning

Naturvårdsverket instämmer i utredarens förslag på långsiktig reglering av forskningsdatabaser, men vi ifrågasätter om den föreslagna ändringen i 24 kap. 8 § OSL är tillräcklig och ändamålsenlig för att möta forskningsdatabasernas behov av kompletterande information från statistikansvariga myndigheter. Vi ser även risk att det föreslagna utökade undantaget från den absoluta statistiksekretessen kan komma att undergräva syftet med det sekretesskydd som gäller för uppgifter inom den särskilda statistikverksamheten.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Som bakgrund till våra synpunkter bör nämnas att det inom Naturvårdsverket finns särskild verksamhet för framställning av statistik inom vilken det råder absolut sekretess enligt 24 kap. 8 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ("OSL"). Den särskilda statistikverksamheten omfattar idag utveckling, framställning och rapportering av officiell statistik som regleras i Sveriges och EU:s statistikrättsakter. Men merparten av Naturvårdsverkets uppgifter som kan hänföras till enskilda individer finns inte inom den särskilda statistikverksamheten. Istället finns sådana uppgifter inom myndighetens övriga verksamhet – som inte berörs av bestämmelserna i 24 kap. 8 § OSL.

Vi bedömer att det undantag från den absoluta statistiksekretessen i 24 kap. 8 § tredje stycket OSL som utredningen föreslår därmed kommer ha begränsad påverkan på möjligheten att inhämta kompletterande uppgifter från Naturvårdsverket till en forskningsdatabas. För de flesta utlämnanden till forskningsdatabaser skulle det fortfarande behöva göras en skadeprövning utifrån för verksamheten tillämpliga sekretessbestämmelser.

Det är svårt för Naturvårdsverket att göra nödvändig skadeprövning utan närmare vetskap om vilka framtida forskningsprojekt uppgifterna kan komma att lämnas ut till. Denna svårighet undanröjs inte genom utredarens förslag som

innebär att uppgifterna som utgångspunkt skulle erhålla ett starkare sekretesskydd i forskningsdatabasen.

Sammantaget ifrågasätter Naturvårdsverket om den föreslagna ändringen i 24 kap. 8 § OSL är tillräcklig och ändamålsenlig för att möta forskningsdatabasernas behov av kompletterande information från myndigheter där sådan information huvudsakligen hanteras utanför den särskilda statistikverksamheten.

Naturvårdsverket bedömer även att ett utökat undantag från den absoluta statistiksekretessen enligt förslaget riskerar att undergräva syftet med det absoluta sekretesskydd som uppgifter inom den särskilda statistikverksamheten har. Detta framförallt då det är svårt att överblicka vilken spridning uppgifterna kan komma att få efter utlämnande till forskningsdatabasen.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschefen Kerstin Åstrand, verksamhetsjuristen Camilla Nortoft och handläggarna Therese Nordenvall och Dag Lestander.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Marie Uhrwing

Kopia till:
kn.registrator@regeringskansliet.se